

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 89

Rozeslána dne 5. května 2004

Cena Kč 27,50

O B S A H:

- 276. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 343/2002 Sb., o postupu a podmínkách při zveřejnění průběhu přijímacího řízení na vysokých školách
 - 277. Vyhláška o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)
 - 278. Nález Ústavního soudu ze dne 9. března 2004 ve věci návrhu na zrušení části druhé zákona č. 229/2001 Sb., nazvané „Změna občanského zákoníku čl. II“
 - 279. Sdělení Ministerstva vnitra o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí
Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskové chyby v nařízení vlády č. 224/2004 Sb.
-

276

VYHLÁŠKA

ze dne 26. dubna 2004,

**kteřou se mění vyhláška č. 343/2002 Sb., o postupu a podmínkách
při zveřejnění průběhu přijímacího řízení na vysokých školách**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 50 odst. 8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 147/2001 Sb.:

Čl. I

Vyhláška č. 343/2002 Sb., o postupu a podmínkách při zveřejnění průběhu přijímacího řízení na vysokých školách, se mění takto:

1. V § 1 písmena a) a b) znějí:

- „a) úplné zadání zkušebních otázek či příkladů, které jsou součástí přijímací zkoušky nebo její části, a u otázek s výběrem odpovědi správné řešení,
- b) kritéria pro vyhodnocení a postup, jakým byl stanoven výsledek přijímací zkoušky nebo její části, včetně postupu vedoucího k sestavení pořadí uchazečů podle výsledků přijímací zkoušky (§ 49 odst. 1 zákona o vysokých školách), a“.

2. V § 2 písmeno d) zní:

- „d) termíny a podmínky, za nichž je možno nahlédnout do všech materiálů, které mají význam pro rozhodování o přijetí ke studiu podle § 50 odst. 6 zákona o vysokých školách,“.

3. V § 4 odst. 3 se ve jmenovateli vzorce výraz „n“ nahrazuje výrazem „n (n – 1)“.

4. V § 4 se doplňuje odstavce 6, který zní:

„(6) Informace podle odstavce 1 písm. f) se nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 100. Informace podle odstavce 1 písm. d) až e) se nezveřejní, pokud počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky, je menší než 5.“.

5. § 5 včetně nadpisu zní:

„§ 5

Zveřejnění výsledků přijímacího řízení

(1) Vysoká škola nebo fakulta zveřejní údaje uvedené v § 1 až 4 do 15 dnů po skončení přijímacího řízení na internetových stránkách vysoké školy nebo fakulty. Údaje uvedené v § 1 písm. b) a § 2 a 3 se zveřejní též na úřední desce vysoké školy nebo fakulty a ve výroční zprávě o činnosti vysoké školy nebo fakulty za příslušný kalendářní rok.

(2) Ve výroční zprávě vysoké školy nebo fakulty se též zveřejní adresa internetové stránky, na které jsou zveřejněny údaje podle odstavce 1.

(3) Ve výroční zprávě vysoké školy se zveřejní údaje podle § 3 v členění podle jednotlivých fakult vysoké školy a studijních programů uskutečňovaných těmito fakultami a podle studijních programů uskutečňovaných vysokou školou. Ve výroční zprávě vysoké školy se rovněž zveřejní adresy internetových stránek podle odstavce 2 v členění podle jednotlivých fakult.“.

6. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který včetně nadpisu zní:

„§ 5a

Společné ustanovení

Pokud se v této vyhlášce používá pojem „vysoká škola nebo fakulta“, rozumí se tím pro účely této vyhlášky „fakulta“, jedná-li se o úpravu postupu při zveřejnění údajů o průběhu řízení o přijetí ke studiu ve studijním programu uskutečňovaném fakultou; v ostatních případech se pojmem „vysoká škola nebo fakulta“ pro účely této vyhlášky rozumí „vysoká škola“.

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministryně:

JUDr. Buzková v. r.

277

VYHLÁŠKA

ze dne 26. dubna 2004

o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 137 odst. 3 k provedení § 6 odst. 2, § 9 odst. 2, § 84 odst. 7, § 85 odst. 7, § 87 odst. 7 a § 88 odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb. a zákona č. 53/2004 Sb., (dále jen „zákon“):

§ 1

Tato vyhláška upravuje v souladu s právem Evropských společenství podrobnosti o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat.¹⁾

Zdravotní způsobilost a posudek

§ 2

(1) Posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel (dále jen „posudek“) vydává posuzující lékař po zhodnocení zdravotního stavu žadatele o řidičské oprávnění (dále jen „žadatel“) nebo držitele řidičského oprávnění (dále jen „řidič“) zjištěného lékařskou prohlídkou a na základě vyhodnocení prohlášení žadatele nebo řidiče (dále jen „posuzovaná osoba“) ke zdravotní způsobilosti, předchozích záznamů ve zdravotnické dokumentaci vedené o posuzované osobě, informací o zdravotním stavu posuzované osoby sdělených jejím registrujícím praktickým lékařem a dále výsledků dalších odborných vyšetření, která si vyžádal.

(2) Obsah prohlášení podle věty první je stanoven v příloze č. 1.

§ 3

Posuzovanou osobu lze za zdravotně způsobilou k řízení motorových vozidel nebo za zdravotně způsobilou s podmínkou uznat za podmínek stanovených v zákoně, pokud na základě lékařské prohlídky nebo pravidelné lékařské prohlídky nebyla u této osoby zjištěna vada, stav nebo nemoc (dále jen „nemoc“), která vylučuje zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

§ 4

(1) Posudek musí být jednoznačný a nesmí obsahovat diagnózu nemoci; je vždy opatřen podpisem posuzujícího lékaře, jeho jmenovkou, otiskem razítka zdravotnického zařízení a datem vyhotovení. V posudku musí být uveden důvod, pro který byla osoba posuzována. Vzor posudku je uveden v příloze č. 2.

(2) V posudku se uvede doba jeho platnosti, jestliže posuzující lékař na základě zjištěného zdravotního stavu posuzované osoby určí lékařskou prohlídku dříve, než je termín pravidelné lékařské prohlídky podle zákona, a to

- a) v případě postupující nemoci, u které lze předpokládat při dalším vývoji takové změny zdravotního stavu, které ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, nebo
- b) je-li v příloze č. 3 jako podmínka zdravotní způsobilosti uvedena lékařská kontrola zdravotního stavu posuzované osoby; lékařská kontrola se provádí v rámci lékařské prohlídky.

(3) Kopie posudku a záznam o jeho převzetí posuzovanou osobou potvrzený podpisem posuzujícího lékaře a posuzované osoby, popřípadě doručeníka potvrzující převzetí posudku posuzovanou osobou, jsou nedílnou součástí zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě.

¹⁾ Směrnice Rady 91/439/EHS ze dne 29. července 1991 o řidičských průkazech, ve znění Směrnice Komise 2000/56/ES ze dne 14. září 2000, kterou se mění Směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech; Směrnice Rady 91/671/EHS ze dne 16. prosince 1991 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny, ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES ze dne 8. dubna 2003, kterou se mění Směrnice Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

§ 5

(1) V případě, kdy je vydáván posudek se závěrem

- a) o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou, se v posudku uvede tato podmínka vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu posuzované osoby; podmínka spočívá v používání nezbytného zdravotnického prostředku, v technické úpravě motorového vozidla nebo v jiných omezeních posuzované osoby; za jiné omezení posuzované osoby se rovněž považuje termín, do kterého se má posuzovaná osoba podrobit další lékařské prohlídce,
- b) o zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel, se v posudku uvede závěr o zdravotní nezpůsobilosti vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu posuzované osoby.

(3) Zjištěné nemoci, které vedly k vydání posudku podle odstavce 1, zaznamenaná posuzující lékař ve zdravotnické dokumentaci vedené o posuzované osobě.

Lékařské prohlídky, pravidelné lékařské prohlídky, odborná vyšetření

§ 6

(1) Nezbytným rozsahem lékařské prohlídky a pravidelné lékařské prohlídky je

- a) zjištění o zdravotním stavu posuzované osoby s cíleným zaměřením na nemoci, které zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel vylučují nebo podmiňují; nemoci, které zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel vylučují nebo podmiňují, jsou stanoveny v příloze č. 3,
- b) komplexní fyzikální vyšetření, a to včetně orientačního vyšetření sluchu, zrakové ostrosti a barvocitu, orientačního vyšetření zorného pole a rovnováhy a orientačního neurologického vyšetření,
- c) další potřebné odborné vyšetření vyžádané posuzujícím lékařem v případě, že u posuzované osoby je nezbytné vyloučit podezření na nemoc, která by mohla omezovat zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel,
- d) odborné vyšetření vyžádané posuzujícím lékařem vždy, pokud posuzovaná osoba je v soustavné péči jiného lékaře nebo klinického psychologa pro nemoc, která vylučuje nebo omezuje zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel, jestliže je tato skutečnost posuzujícímu lékaři známa,
- e) odborné vyšetření ošetřujícím lékařem neurologem u posuzovaných osob trpících epilepsií, epileptickými syndromy nebo jinými poruchami vědomí nebo v případě podezření na tyto nemoci; při odborném vyšetření je hodnocen vždy stav epilepsie nebo jiných poruch vědomí, klinická forma a postup nemoci, dosavadní léčba a její výsledky.

(2) Odborné vyšetření se provádí v rozsahu potřebném pro posouzení zdravotní způsobilosti posuzované osoby k řízení motorových vozidel. V závěru každého odborného vyšetření musí být vymezena zdravotní způsobilost posuzované osoby k řízení motorových vozidel ve vztahu k zaměření odborného vyšetření a navržena podmínka umožňující řízení motorového vozidla, pokud byla zjištěna potřeba jejího stanovení, a to

- a) použití nezbytného zdravotnického prostředku,
- b) technická úprava motorového vozidla, nebo
- c) jiné omezení posuzované osoby; pokud jiné omezení umožňující řízení motorového vozidla spočívá v podmínce podrobení se dalšímu odbornému vyšetření, musí být v závěru odborného vyšetření rovněž uveden termín, do kterého se má posuzovaná osoba podrobit dalšímu odbornému vyšetření.

§ 7

(1) Lékař nebo klinický psycholog provádějící na žádost posuzujícího lékaře odborné vyšetření posuzované osoby podle § 6 odst. 1 písm. c) až e) vychází ze zdravotnické dokumentace vedené posuzujícím lékařem o posuzované osobě nebo z jeho informace; informace ze zdravotnické dokumentace zpracovaná posuzujícím lékařem obsahuje důvody, pro které bylo odborné vyšetření vyžádáno, výsledky dosud provedených vyšetření a další údaje podstatné pro odborné vyšetření.

(2) Posuzující lékař, pokud není současně registrujícím praktickým lékařem posuzované osoby, si pro účely hodnocení zdravotní způsobilosti posuzované osoby k řízení motorových vozidel vyžádá informace o zdravotním stavu této osoby u registrujícího praktického lékaře, a to

- a) zda posuzovaná osoba trpěla nebo trpí nemocemi uvedenými v příloze č. 3 nebo na tyto nemoci bylo v minulosti vysloveno podezření, a
- b) další údaje podstatné pro posouzení zdravotní způsobilosti této osoby.

(2) Lékař nebo klinický psycholog provádějící odborné vyšetření zaznamenává závěry svých zjištění a vyšetření nebo odborných vyjádření v celém rozsahu zjištěných skutečností do zdravotnické dokumentace, kterou o posuzované osobě vede; posuzujícímu lékaři předá informaci o závěrech odborného vyšetření.

§ 8

Registrující praktický lékař vyznačí ve zdravotnické dokumentaci a ve výpisu ze zdravotnické dokumentace v případě předání pacienta do péče jiného registrujícího praktického lékaře, že osoba, o níž je vedena zdravotnická dokumentace, je žadatelem nebo řidičem, nebo že této osobě byl vydán posudek se

závěrem o zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel nebo zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou. Pokud je posuzujícím lékařem lékař zařízení závodní preventivní péče, sděluje tyto skutečnosti za účelem vyznačení ve zdravotnické dokumentaci registrujícímu praktickému lékaři. Pokud posuzovaná osoba nemá registrujícího praktického lékaře nebo lékaře zařízení závodní preventivní péče, vyznačí skutečnosti uvedené ve větě první do zdravotnické dokumentace posuzující lékař.

§ 9

Náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat

(1) Lékařské potvrzení vydané na základě zákona řidiči nebo přepravované osobě, která se ze zdravotních důvodů nemůže za jízdy připoutat na sedadle bezpečnostními pásy, obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 4. Kopie lékařského potvrzení je součástí zdravotnické dokumentace vedené o řidiči nebo o přepravované osobě.

(2) Lékařské potvrzení, popřípadě osvědčení vydané příslušnými orgány v jiném členském státě Evropské unie, se považuje za lékařské potvrzení vydané podle této vyhlášky; musí být na něm vyznačena

doba jeho platnosti a osvědčení musí být na požádání předloženo všem osobám oprávněným kontrolovat podle zvláštních právních předpisů²⁾ dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích.

Závěrečná ustanovení

§ 10

Pokud řidič získal na základě dosavadních právních předpisů řidičské oprávnění a jestliže lékař zjistí nebo získá podezření, že jeho zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel neodpovídá zdravotní způsobilosti podle této vyhlášky, upozorní písemně na tuto skutečnost řidiče a posuzujícího lékaře, pokud je mu znám.

§ 11

Zrušuje se směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 8/1986 Ú. v. ČSR, pro posuzování zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, trolejbusů a tramvají, registrovaná v částce 7/1986 Sb.

§ 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 2004.

Ministr:

MUDr. Kubinyi, Ph.D. v. r.

²⁾ § 124 odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 62/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 277/2004 Sb.

Prohlášení posuzované osoby ke své zdravotní způsobilosti

(§ 84 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů)

Jméno, popřípadě jména, a příjmení žadatele:

Adresa trvalého pobytu:

Datum narození:průkaz totožnosti, ¹⁾ jeho číslo.....

Skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, ke které je prohlášení vydáváno.....

Prohlašuji, že

a) se cítím zdrav a že si nejsem vědom, že mám stav, vadu nebo nemoc, které jsou nebezpečné pro řízení motorového vozidla. ²⁾

b) se necítím zdrav, mám následující zdravotní obtíže:²⁾
.....
.....

c) se cítím zdrav, ale mám níže uvedený stav, vadu nebo nemoc: ²⁾
.....
.....

d) užívám pravidelně následující léčivé přípravky²⁾.....

e) užívám – užíval²⁾ jsem pravidelně – nepravidelně²⁾ tyto návykové látky
.....
.....

Jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa registrujícího praktického lékaře, pokud není posuzujícím lékařem

.....
.....

Jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa odborného lékaře, popřípadě klinického psychologa, pokud se u něho žadatel opakovaně nebo dlouhodobě léčil

.....
.....

Prohlašuji, že jsem všechny údaje uvedl úplně a pravdivě.

V dne.....

.....
podpis posuzované osoby

¹⁾ Například občanský průkaz, u cizinců cestovní doklad, u uprchlíků doklad totožnosti.

²⁾ Nehodící se škrtněte.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 277/2004 Sb.

Posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel

(§ 85 a 88 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů)

Jméno a příjmení posuzované osoby.....

datum narození.....průkaz totožnosti, jeho číslo¹⁾.....

adresa trvalého pobytu

Skupina nebo podskupina řidičského oprávnění, ke které je posudek vydáván

Posuzovaná osoba uvedená v § 87 odst. 1 zákona²⁾Jiná posuzovaná osoba²⁾

- a) je zdravotně způsobilá
b) není zdravotně způsobilá
c) je zdravotně způsobilá s podmínkou³⁾
-

Datum ukončení platnosti posudku⁴⁾..........
datum vydání posudku.....
podpis, otisk razítka jmenovky lékaře
otisk razítka zdrav. zařízení**Poučení:**

Proti tomuto posudku je možno podat podle ustanovení § 77 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, návrh na jeho přezkoumání do 15 dnů ode dne, kdy byl oprávněné osobě doručen. Návrh se podává písemně vedoucímu zdravotnického zařízení, které posudek vydalo, nebo lékaři provozujícímu zdravotnické zařízení svým jménem.

Posuzovaná osoba, popřípadě osoba, pro kterou v souvislosti s vydáním tohoto posudku vyplývají povinnosti se seznámili s posudkem a poučením.

Dne

.....
Podpis posuzované osoby

Dne

.....
Za osobu, pro kterou z posudku vyplývají povinnosti

¹⁾ Občanský průkaz, u cizinců cestovní doklad, u uprchlíků doklad totožnosti.

²⁾ Nehodící se škrtněte

³⁾ Uvede se podmínka, která podmiňuje zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel (nezbytný zdravotnický prostředek, technická úprava motorového vozidla nebo jiné omezení, například podrobení se odbornému vyšetření podmiňujícím zdravotní způsobilost a tím i platnost posudku).

⁴⁾ Vyplní se v případech stanovených v § 3 odst. 1 vyhlášky č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel).

Nemoci, vady, nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

Pro účely přílohy jsou zařazeni do

- skupiny 1
žadatelé a držitelé řidičských oprávnění skupiny A, B a B+E a AM a podskupiny A1 a B1.
- skupiny 2
 - a) řidiči, kteří řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu, a u nichž je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě,
 - b) řidiči vozidla, kteří při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívají zvláštního výstražného světla modré barvy, popřípadě doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení,
 - c) řidiči, u kterých je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti prováděné podle zvláštního právního předpisu,
 - d) žadatelé a držitelé osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu,³⁾ nebo
 - e) žadatelé a držitelé řidičských oprávnění skupiny C, C+E, D, D+E a T a podskupiny C1, C1+E, D1 a D1 + E (§ 81 zákona č. 361/2000 Sb.).

I. Nemoci, vady nebo stavy zraku vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

1. Nemoci, vady nebo stavy zraku vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou nemoci, vady nebo stavy zraku, které způsobují takové zdravotní komplikace nebo odchylky, které jsou nebezpečné pro provoz na pozemních komunikacích, a to zejména

skupina 1

- a) binokulární zraková ostrost, a to i za použití korektivních čoček,^{*)} menší než 0,5 při použití obou očí, nebo
- b) zraková ostrost menší než 0,6 při úplné funkční ztrátě zraku na jednom oku nebo v případě používání pouze jednoho oka, například v případě diplopie, a to i za použití korektivních čoček.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy vylučující normální binokulární zorné pole nebo způsobující diplopii,
- b) zraková ostrost v lepším oku menší než 0,8 a v horším oku menší než 0,5; pokud jsou k dosažení hodnot 0,8 a 0,5 použity korektivní čočky, nekorigovaná ostrost každého oka je menší než 0,05, nebo hodnoty minimální ostrosti (0,8 a 0,5) jsou dosaženy buď korekcí pomocí brýlí nebo kontaktních čoček se silou přesahující plus nebo minus 4 D (nekorigované vidění = 0,05); osoba trpící uvedenými nemocemi, vadami nebo stavy korekci pomocí brýlí nebo čoček nesnáší dobře,

³⁾ Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- c) menší rozsah zorného pole než 120 stupňů v horizontále a 90 stupňů ve vertikále, porucha prostorového vidění.

2. Nemoci, vady nebo stavy zraku, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče uznat za zdravotně způsobilého k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to zejména

skupina 1

- a) nemoci oka a očních adnex, pokud způsobují snížení zrakové ostrosti pod 0,5 s příslušnou korekcí monokulárně nebo mění rozsah zorného pole pod 120 stupňů v horizontále a pod 90 stupňů ve vertikále,
- b) monokulus za předpokladu úplné adaptace, nejdříve však za rok po vzniku tohoto stavu,
- c) poruchy vidění za šera s výjimkou lehkých nezávažných forem, nebo
- d) závažné poruchy barvocitu v oblasti základních barev.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy stanovené pro skupinu 1, pokud není dále uvedeno jinak,
- b) nemoci oka a očních adnex, pokud způsobují snížení zrakové ostrosti pod 1,0 s příslušnou korekcí monokulárně,
- c) menší rozsah zorného pole než 130 stupňů v horizontále a 100 stupňů ve vertikále, nebo
- d) poruchy vidění za šera.

II. Nemoci, vady nebo stavy sluchu vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

Nemoci, vady nebo stavy sluchu, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých je zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel podmíněna odborným vyšetřením, a to zejména

- a) nemoci středního ucha nebo bradavkového výběžku, pokud omezují schopnost řídit motorové vozidlo, nebo
- b) stále se zhoršující poruchy sluchu znemožňující komunikaci hovorovou řečí nebo při audiometrickém vyšetření je celková ztráta sluchu vyšší než 20% (dle Fowlera) .

Během odborného vyšetření bude věnována zvláštní pozornost možnosti kompenzace poruchy sluchu.

III. Nemoci, vady nebo stavy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

1. Nemoci, vady nebo stavy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou nemoci, vady nebo stavy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně, které omezují schopnost řídit motorové vozidlo a jsou nebezpečné pro provoz na pozemních komunikacích a které není možné kompenzovat pomocí nezbytného zdravotnického prostředku nebo technickou úpravou motorového vozidla.

2. Nemoci, vady nebo stavy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče

uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to zejména

- a) nemoci, vady nebo stavy, které snižují pohyblivost a funkční schopnost řídit motorové vozidlo, nebo
- b) nemoci, vady nebo stavy, pokud lze předpokládat při dalším vývoji funkční neschopnost ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Během odborného vyšetření bude věnována pozornost možnosti kompenzace pomocí nezbytného zdravotnického prostředku nebo technickou úpravou motorového vozidla.

IV. Nemoci, vady nebo stavy oběhové soustavy vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

1. Nemoci, vady nebo stavy oběhové soustavy vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou nemoci, vady nebo stavy způsobující náhlé selhání kardiovaskulárního systému tak, že může nastat náhlá porucha mozkových funkcí, která je nebezpečná pro provoz na pozemních komunikacích, a to zejména

skupina 1

- a) vážné srdeční arytmie (poruchy srdečního rytmu),
- b) stenokardie během klidu nebo psychického zatížení (vzrušení),
- c) srdeční selhávání ve funkční třídě IV. NYHA klasifikace, nebo
- d) těžké formy chronické obstrukční plicní nemoci s globální respirační nedostatečností.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy stanovené pro skupinu 1, pokud není dále stanoveno jinak,
 - b) závažná onemocnění srdce a cév jako jsou například těžké formy srdečních onemocnění vrozených i získaných s funkčním omezením III. stupně, závažnějšími poruchami srdečního rytmu nebo prodělanou synkopou,
 - c) těžší formy obliterující aterosklerózy periferních tepen s trofickými defekty nebo hemodynamicky závažnými stenózami karotid nebo většími aneuryzmaty aorty,
 - d) opakovaný výskyt transitorních mozkových cévních příhod ischemického nebo embolického původu i bez trvalejšího funkčního omezení,
 - e) stavy po cévních mozkových příhodách s těžkým omezením fyzických nebo duševních funkcí,
 - f) cévní nemoci mozku s následnými poruchami,
 - g) těžko korigovatelná hypertenze, hypertenzní nemoc s pokročilými orgánovými změnami vyvolávajícími závažné poruchy jejich funkcí a maligní hypertenze, nebo
 - h) stavy po implantaci defibrilátoru a trvalá kardiostimulace.
2. Nemoci, vady nebo stavy oběhové soustavy, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to s výjimkou nemocí uvedených v položce 1 pro příslušnou skupinu, zejména

skupina 1

- a) infarkt myokardu s výjimkou nekomplikovaných, nezávažných stavů, kde odborné vyšetření provede posuzující lékař,
- b) stavy po implantaci defibrilátoru a trvalá kardiostimulace s výjimkou nekomplikovaných, nebo nezávažných stavů, kde odborné vyšetření provede posuzující lékař; pravidelná lékařská kontrola zdravotního stavu je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy,

- c) těžko korigovatelné hypertenze, hypertenzní nemoc s pokročilými orgánovými změnami vyvolávajícími závažné poruchy jejich funkcí a maligní hypertenze,
- d) závažná onemocnění srdce a cév jako jsou například těžké formy srdečních onemocnění vrozených i získaných s funkčním omezením III. stupně, závažnějšími poruchami srdečního rytmu nebo prodělanou synkopou,
- e) těžší formy obliterující aterosklerózy periferních tepen s trofickými defekty nebo hemodynamicky závažnými stenózami karotid nebo většími aneuryzmaty aorty,
- f) opakovaný výskyt transitorních mozkových cévních příhod ischemického nebo embolického původu i bez trvalejšího funkčního omezení,
- i) stavy po cévních mozkových příhodách s těžkým omezením fyzických a nebo duševních funkcí, nebo
- g) cévní nemoci mozku s následnými poruchami.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy stanovené pro skupinu 1, pokud dále není stanoveno jinak, nebo
- b) hypertenzní nemoc s výjimkou nekomplikovaných, nebo nezávažných stavů, kde odborné vyšetření provede posuzující lékař.

V. Nemoc diabetes mellitus vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

1. Nemoc diabetes mellitus vylučuje zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel, pokud je komplikována opakovaným výskytem hyperglykemických nebo hypoglykemických příhod až komat.
2. Žadatele nebo řidiče, který trpí nemocí diabetes mellitus, lze uznat za zdravotně způsobilého k řízení motorového vozidla, pokud se nejedná o stavy uvedené v bodě 1, pouze na základě závěrů odborného vyšetření; v případě kompenzované nemoci bez závažných orgánových změn odborné vyšetření provede posuzující lékař. Pravidelná lékařská kontrola zdravotního stavu je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

VI. Nemoci, vady nebo stavy nervové soustavy vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

1. Nemoci, vady nebo stavy nervové soustavy vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou takové nemoci, vady nebo stavy nervové soustavy, které způsobují zdravotní komplikace nebo odchylky nebezpečné pro provoz na pozemních komunikacích, a to zejména

skupina 1

- a) epilepsie, epileptické syndromy nekompenzované nebo částečně kompenzované v případech, kdy délka bezzáchvatového období je kratší než 1 rok,
- b) stav po prvním epileptickém záchvatu, pokud byla nasazena antiepileptická léčba, po dobu minimálně 1 roky,
- c) záchvatové stavy s poruchou vědomí nebo hybnosti, například narkolepsie a kataplexie.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy podle skupiny 1, pokud není dále stanoveno jinak,
- b) epilepsie, epileptické syndromy po dobu 10 let bezzáchvatového období po vysazení antiepileptické léčby,

- c) stavy po ojedinělém epileptickém záchvatu, kdy nebyla nasazena antiepileptická léčba po dobu 5 let od tohoto záchvatu,
 - d) záchvatové stavy s poruchou vědomí nebo hybnosti, včetně stavů v anamnéze, například narkolepsie a kataplexie,
 - e) stavy po chirurgických zákrocích nebo úrazech centrální nervové soustavy s trvalými neztížitelnými bolestmi nebo s poruchami pohybu, kognice, hluboké citlivosti nebo s těžkými trofickými změnami,
 - f) nemoci nebo stavy po chirurgických zákrocích nebo zranění periferních nervů s trvalými poruchami pohybu, citlivosti nebo s trofickými změnami, které vylučují schopnost řídit motorové vozidlo, nebo
 - g) hyperkinézy a spasticity.
2. Nemoci, vady nebo stavy nervové soustavy, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to zejména

skupina 1

- a) neurologické poruchy spojené s nemocemi nebo chirurgickými zákroky, které ovlivňují centrální nebo periferní nervový systém a způsobují psychické, smyslové nebo motorické poruchy a mají vliv na rovnováhu a koordinaci, a to
 - 1. stavy po úrazech a nemocech centrální nervové soustavy s trvalými neztížitelnými bolestmi nebo s poruchami pohybu, kognice (duševní pochody, vnímání, paměť, poznání), hluboké citlivosti nebo s těžkými trofickými změnami, nebo
 - 2. stavy po zranění nebo nemoci periferních nervů s trvalými poruchami pohybu, citlivosti nebo s trofickými změnami, pokud omezují schopnost řídit motorové vozidlo,
- b) epilepsie, epileptické syndromy plně kompenzované nebo kompenzované v případech,
 - 1. kdy délka bezzáchvatového období je delší než 1 rok, nebo
 - 2. po prvním epileptickém záchvatu, pokud byla nasazena antiepileptická léčba, po 1 roce od tohoto záchvatu, přičemž délku bezzáchvatového období stvrzuje žadatel čestným prohlášením, nebo
- c) záchvatové stavy s poruchou vědomí nebo hybnosti v anamnéze, například narkolepsie a kataplexie.

V případech uvedených v písmenu b) nebo c) je pravidelná lékařská kontrola podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

skupina 2

- a) nemoci, vady nebo stavy podle skupiny 1, pokud není dále stanoveno jinak,
- b) ojedinělý epileptický záchvat, pokud nebyla nasazena antiepileptická léčba, po 5 letech od tohoto záchvatu,
- c) epilepsie, epileptické syndromy nebo stav po epileptickém záchvatu, pokud byla nasazena antiepileptická léčba, po 10 letech od vysazení léčby, nebo
- d) těžší poruchy spánku ovlivňující zejména schopnost koncentrace a rychlost reakce.

V případech uvedených v písmenu b) až d) je pravidelná lékařská kontrola podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

VII. Nemoci, vady nebo stavy způsobující duševní poruchy vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

1. Duševní poruchy vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou nemoci nebo stavy, které způsobují takové zdravotní komplikace nebo odchylky, které jsou nebezpečné pro provoz na pozemních komunikacích, a to zejména
 - a) organické duševní poruchy projevující se demencí (demence u Alzheimerovy choroby, vaskulární demence, demence u chorob klasifikovaných jinde, nespecifikované demence),
 - b) organický amnestický syndrom,
 - c) organicky podmíněné poruchy osobnosti a poruchy chování,
 - d) nespecifické organické nebo symptomatické duševní poruchy
 - e) schizofrenie, schizotypní porucha, akutní a přechodné psychotické poruchy, schizoafektivní poruchy, trvalá duševní porucha s bludy, indukovaná porucha s bludy, jiné neorganické psychotické poruchy ve stadiu akutním, při znovuobjevení příznaků této nemoci a při jejich přetrvávání,
 - f) mentální retardace, nebo
 - g) pervazivní vývojové poruchy.

skupina 1 a 2

2. Duševní poruchy, které ovlivňují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a u kterých lze žadatele nebo řidiče uznat za zdravotně způsobilého k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření, a to zejména
 - vážné duševní poruchy vrozené, způsobené nemocí, úrazem nebo neurochirurgickými operacemi,
 - vážné poruchy chování způsobené stárnutím, nebo
 - vady osobnosti vedoucí k vážným poruchám úsudku, chování nebo adaptability.

Poruchami nebo vadami osobnosti podle bodu 2, pokud je nelze podřadit pod duševní poruchy stanovené v bodě 1, se rozumí zejména:

- a) schizofrenie, schizotypní porucha, akutní a přechodné psychotické poruchy, schizoafektivní poruchy, trvalá duševní porucha s bludy, indukovaná porucha s bludy nebo jiné neorganické psychotické poruchy, a to v anamnéze,
- b) jiné duševní poruchy (v anamnéze) vznikající následkem onemocnění, poškození nebo dysfunkce mozku nebo následkem somatického onemocnění,
- c) postencefalitický syndrom,
- d) delirium jiné než vyvolané alkoholem a jinými drogami (v anamnéze),
- e) závažné neurotické poruchy, behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory, poruchy osobnosti a chování u dospělých, závažné poruchy psychického vývoje.

VIII. Nemoci, vady nebo stavy způsobené závislostí na alkoholu (alkoholismus) vylučující nebo podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

1. Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel je vyloučena u žadatele nebo řidiče, který je závislý na alkoholu (alkoholismus) nebo neschopný vzdát se požívání alkoholu tak, aby nebyla ovlivněna schopnost řídit motorové vozidlo (§ 84 odst. 3 zákona).
2. Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel žadatele nebo řidiče,

- a) který byl v minulosti závislý na alkoholu (alkoholismus) nebo neschopný vzdát se vlivu alkoholu při řízení, je podmíněna bezpečným abstinčním obdobím; za bezpečné abstinční období se považuje nezpochybněná důsledná a trvalá abstinence trávající alespoň 2 roky, jejíž prokázání vyplývá ze závěrů učiněných příslušným odborným lékařem, nebo
- b) u kterého byly zjištěny opakované akutní intoxikace v anamnéze, lze uznat pouze na základě závěrů odborného vyšetření.

Pravidelná lékařská kontrola je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

IX. Nemoci, vady a stavy spočívající v závislosti na požívání psychoaktivních (psychotropních) látek, léčiv nebo jejich kombinací (toxikománie) vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

1. Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel je vyloučena u žadatele nebo řidiče, který
 - a) je závislý na požívání psychoaktivních látek, léčiv nebo jejich kombinací,
 - b) není závislý, ale pravidelně zneužívá psychoaktivní látky nebo léčiva nebo jejich kombinace nebo
 - c) pravidelně užívá psychoaktivní látky nebo léčiva, jejichž účinek nebo jejich kombinace může snížit schopnost bezpečně řídit motorové vozidlo, a to v takovém množství, které má negativní vliv na jejich řízení.
2. Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel žadatele nebo řidiče, který byl v minulosti závislý na psychoaktivních látkách nebo je neschopný vzdát se vlivu psychoaktivních látek při řízení, je podmíněna bezpečným abstinčním obdobím; za bezpečné abstinční období se považuje nezpochybněná dvouletá důsledná a trvalá abstinence, jehož prokázání vyplývá ze závěrů učiněných příslušným odborným lékařem; pravidelná lékařská kontrola je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

X. Nemoci, vady a stavy způsobené vážnou nedostatečností činnosti ledvin podmiňující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

Žadatele nebo řidiče, kteří trpí nemocí, vadou nebo stavem způsobeným vážnou nedostatečností činnosti ledvin, která ovlivňuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, lze uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření. Pravidelná lékařská kontrola zdravotního stavu je podmínkou zdravotní způsobilosti vždy.

XI. Stavy související s transplantací orgánu nebo umělého implantátu podmiňujícího zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

Žadatele nebo řidiče, kterým byl transplantován orgán nebo umělý implantát, pokud ovlivňuje schopnost řídit motorové vozidlo a jeho vliv nelze podřadit pod jinou položku, lze uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření.

XII. Další nemoci, vady nebo stavy, které mohou podmínit zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

skupina 1 a 2

Žadatele nebo řidiče, kteří trpí nemocí, vadou nebo stavem, které nejsou uvedeny v předchozích položkách a které mohou vyústit ve funkční neschopnost ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, lze uznat za zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla pouze na základě závěrů odborného vyšetření.

^{*)} Pozn.: pro účely vyhlášky se nitrooční čočky nepovažují za korektivní čočky.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 277/2004 Sb.

**Lékařské potvrzení o nemožnosti připoutat se bezpečnostními pásy na sedadle
motorového vozidla ze zdravotních důvodů**

(§ 6 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
a o změnách některých zákonů)

Jméno, popřípadě jména, a příjmení (popřípadě titul) posuzované osoby

datum narození průkaz totožnosti, jeho číslo¹⁾

adresa trvalého pobytu

Potvrzuji, že posuzovaná osoba se ze zdravotních důvodů nemůže za jízdy připoutat na sedadle bezpečnostním pásem.

Potvrzení se vydává na dobu²⁾

a) neurčitou,

b) do.....

.....
datum vydání

.....
podpis, otisk razítka jmenovky lékaře

otisk razítka zdravotnického zařízení

¹⁾ Například občanský průkaz, u cizinců cestovní doklad, u uprchlíků doklad totožnosti

²⁾ Nehodící se škrtněte.

278

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 9. března 2004 v plénu o návrhu Okresního soudu v Příbrami na zrušení „Části druhé“ zákona č. 229/2001 Sb., nazvané „Změna občanského zákoníku čl. II“,

takto:

Část druhá zákona č. 229/2001 Sb., nazvaná „Změna občanského zákoníku čl. II“, se zrušuje dnem 31. prosince 2004.

Odůvodnění

Okresní soud v Příbrami podal návrh na zrušení části druhé (čl. II) zákona č. 229/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., a některé další zákony, pro rozpor s Ústavou České republiky (dále jen „Ústava“).

Učinil tak v souvislosti s rozhodováním o žalobě družstva J. (dále jen „žalobce“) proti žalované České republice, zastoupené Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v Praze 2, Rašínovo nábřeží 42, o určení vlastnického práva ke stavební parcele č. 99 – zastavěné ploše o výměře 361 m² v obci i k. ú. J., vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 7 C 139/2001.

Podstatou uvedeného sporu je skutečnost, že žalobce jako vlastník budovy č. p. 26 (prodejny smíšeného zboží) v obci J. se cítí být zároveň vlastníkem shora označeného stavebního pozemku, který se částečně nachází pod uvedenou budovou. Jako vlastník tohoto pozemku je na listu vlastnictví č. 98, vedeném pro obec i k. ú. J., zapsána Česká republika s právem trvalého užívání ve prospěch žalobce. Žalobce se domáhá určení vlastnického práva k uvedenému pozemku, protože zastává názor, že se stal jeho vlastníkem podle zákona č. 103/2000 Sb. – konkrétně podle § 879c odst. 1 občanského zákoníku (dále též „ObčZ“). Podle tohoto ustanovení právo trvalého užívání pozemku podle § 70 hospodářského zákoníku, zastavěného budovou nebo stavbou ve vlastnictví osoby, v jejíž prospěch bylo zřízeno, které trvá ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. k datu 1. 7. 2000), se mění uplynutím jednoho roku od účinnosti zákona na vlastnictví právnické osoby, v jejíž prospěch bylo zřízeno. Vzhledem k tomu, že žalobce požádal podle § 879c odst. 4 ObčZ ve lhůtě zde stanovené stát o změnu práva hospodaření na právo vlastnické, došlo ke změně jeho práva trvalého užívání pozemku na vlastnické právo. Na tom nic nemění ani skutečnost, že § 879c ObčZ byl zrušen částí druhou čl. II zákona č. 229/2001 Sb., protože toto ustanovení je normou retroaktivní, k níž nelze přihlížet.

Okresní soud v Příbrami (dále též „navrhovatel“) se ztotožnil s právním názorem žalobce a doplnil, že dnem 1. 7. 2000 bylo dáno subjektům uvedeným v § 879c ObčZ právo žádat o přeměnu užívacího vztahu na vlastnictví a toto právo trvalo až do 30. 6. 2001 včetně. Tím, že s účinností od 30. 6. 2001 bylo uvedené ustanovení zrušeno částí druhou čl. II zákona č. 229/2001 Sb., sice nedošlo k odejmutí vlastnického práva zmíněným subjektům (to by vzniklo až od 1. 7. 2001), ale se zpětnou platností jim bylo odňato právo žádat o přeměnu užívacího práva na právo vlastnické. Přitom se jednalo o právo již nabyté ve smyslu ustanovení čl. I Ústavy. Tuto změnu zákonodárce provedl podle názoru navrhovatele ústavně nepří-

pustnou formou tzv. retroaktivity, což je v rozporu s čl. 1 Ústavy. Všechny subjekty splňující podmínky § 879c ObčZ byly zrušením tohoto ustanovení znevýhodněny, protože jim bylo odňato právo již jednou zákonem přiznané, tj. právo na vznik práva vlastnického. Zrušením části druhé čl. II zákona č. 229/2001 Sb. nebude upřeno právo jiných subjektů [zejména fyzických osob, na něž byly převedeny byty a nebytové prostory podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů)] na vznik vlastnického práva k pozemku pod stavbou či domem v jejich vlastnictví podle § 60a a násl. zákona č. 229/2001 Sb. Naopak se obnoví pouze stav založený ustanovením § 879c ObčZ a podle § 879d a 879e téhož zákona.

Ústavní soud nejprve posoudil formální náležitosti podaného návrhu. Návrh byl podán Okresním soudem v Příbrami v souvislosti s jeho rozhodovací činností ve věci žalobce proti žalované České republice o určení vlastnického práva k pozemku. Při řešení věci má být použito zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb. a zákona č. 229/2001 Sb. Návrh byl tedy podán oprávněným navrhovatelem a splňuje podmínky čl. 95 odst. 2 Ústavy a § 64 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“). Návrh splňuje rovněž podmínky přípustnosti podle § 66 zákona o Ústavním soudu.

V souladu s ustanovením § 69 odst. 1 zákona o Ústavním soudu si Ústavní soud vyžádal vyjádření Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky.

Podle vyjádření Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky bylo úmyslem zákonodárce při přijetí zákona č. 229/2001 Sb. odstranit výkladové problémy, které se v praxi vyskytovaly při aplikaci § 879c ObčZ. Jednalo se zejména o otázky, zda do vlastnictví přejde pozemek tak, jak je evidován pod parcelním číslem v katastru nemovitostí, či o nejasnosti u pozemků, k nimž 1. 1. 2001 vzniklo právo věcného břemene podle § 21 odst. 5 a 7 zákona o vlastnictví bytů. Rovněž se jednalo o otázku zvýhodnění jen některých subjektů v rámci skupiny právnických osob, které k 1. 7. 2000 užívaly pozemky ve vlastnictví státu, a nesrovnalosti spočívající v nevyločení přechodu vlastnictví k celému pozemku, ačkoli s provozem stavby souvisí např. jen velmi malá část. Přijetím zákona č. 229/2001 Sb. bylo umožněno relativně širokému okruhu subjektů využít zvýhodňující způsob získání pozemků do vlastnictví formou obligatorního uzavření darovací smlouvy ze strany státu. Předmětem darování jsou tak jednotně ty pozemky státu, které tvoří funkční celek s vyjmenovanými objekty. Jedná se o vymezení širší než podle § 879c ObčZ. Vlastnické právo k pozemku by podle § 879c ObčZ vzniklo až dnem 1. 7. 2001, takže zrušením uvedeného ustanovení vlastnické právo odňato nebylo.

V otázce retroaktivity odkázala Poslanecká sněmovna zejména na nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997 sp. zn. Pl. ÚS 21/96, vyhlášený pod č. 63/1997 Sb. a uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu (dále jen „Sbírka rozhodnutí“), svazek 7, nález č. 13, a nález ze dne 13. 3. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 51/2000, vyhlášený pod č. 128/2001 Sb. a uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, svazek 21, nález č. 42. Zákonodárce byl veden snahou o spravedlivé a vyrovnané řešení poskytující vyšší míru právní jistoty širšímu okruhu subjektů. Právní účinky napadeného ustanovení lze proto charakterizovat pouze jako nepravou retroaktivitu. Ustanovení právních předpisů mající tento charakter nejsou v rozporu s principy právního státu. Zákon č. 229/2001 Sb. byl zákonodárným sborem schválen dne 14. 6. 2001 v přesvědčení, že je v souladu s ústavním pořádkem a právním řádem České republiky, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů.

Senát Parlamentu České republiky ve svém vyjádření uvedl, že návrh napadeného zákona mu byl Poslaneckou sněmovnou postoupen dne 28. 5. 2001. Senát projednal návrh zákona dne 14. 6. 2001 a za přítomnosti 53 senátorů a senátorek návrh zákona schválil 29 hlasy pro, 14 hlasů bylo proti. V diskusi zazněly hlasy, že zrušení § 879c a násl. ObčZ těsně před

uplynutím uvedené jednoleté lhůty může vést k polemice o právní jistotě, důvěře v právo a o retroaktivitě. Nakonec převážil názor, že vlastnické právo dosud nepřešlo a Senát se vyslovil pro schválení zákona.

Pokud jde o retroaktivitu zmíněného ustanovení, je ve vyjádření Senátu uvedeno, že ustanovení části druhé čl. II zákona č. 229/2001 Sb. nespojuje žádné právní účinky s jakoukoli právní skutečností, která nastala před jeho účinností. Ke dni účinnosti tohoto zákona, tj. k 30. 6. 2001, žádné osobě nevzniklo subjektivní právo, resp. právo vlastnické. Proto zrušením § 879c nedošlo a ani nemohlo dojít k zásahu do tzv. nabytých práv. Nabytí vlastnického práva bylo podle § 879c ObčZ podmíněno jak podáním žádosti příslušnému státnímu orgánu, tak i uplynutím času. Druhá podmínka, tj. uplynutí času, nebyla v době nabytí účinnosti zákona č. 229/2001 Sb. splněna, i když jen o jediný den. To vyplývá z ustanovení § 122 odst. 2 ObčZ, podle kterého konec lhůty určené podle let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná, v konkrétním případě tedy na 1. 7. 2001.

V této souvislosti Senát poukázal na skutečnost, že ustanovení § 879c a násl. ObčZ, byť je označeno jako přechodné, je ve smyslu nálezů Ústavního soudu č. 43/2001 Sb. (nález ze dne 10. 1. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 14/2000, uveřejněn ve Sbírce rozhodnutí, svazek 21, nález č. 4) a č. 128/2001 Sb. (viz výše) ustanovením inkorporovaným do občanského zákoníku, a za takové lze považovat i jeho zrušení. Jen stěží lze proto uznat samostatnou existenci ustanovení části druhé zákona č. 229/2001 Sb., neboť zrušení § 879c a násl. ObčZ se stalo součástí občanského zákoníku. Z judikatury Ústavního soudu obecně vyplývá, že zrušením určitého ustanovení nálezem Ústavního soudu nemůže dojít k „obživení“ ustanovení ve znění platném v den před vyhlášením zrušeného ustanovení ve Sbírce zákonů. V této souvislosti vzniká otázka, zda z formálně procesních důvodů je možný návrh, na základě kterého by měl Ústavní soud „zrušit“ „zrušovací ustanovení“. Jde totiž o negaci negace, jejíž výsledek by mohl vést „k pozitivu“, tedy k obnově předchozí úpravy, což by však nemělo být možné s ohledem na výše uvedené.

Senát ve svém vyjádření poukázal na skutečnost, že Ústavní soud rozhoduje podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem. Výsledkem jeho rozhodnutí je vakuum, resp. prostor pro eventuální rozhodování moci zákonodárné, a nikoli pozitivní právní úprava. Je vhodné vzít též v úvahu, že zákonodárce svůj záměr, jak naložit s majetkem státu po zrušení § 879c a násl. ObčZ, již vyjádřil novelou zákona o majetku státu vložení § 60a a 60b a ustanovením bodu č. 1 čl. IV zákona č. 229/2001 Sb.

Ústavní soud podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy rozhoduje o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem. V tomto řízení Ústavní soud posuzuje obsah zákona nebo jiného právního předpisu z hlediska jejich souladu s ústavními zákony a zjišťuje, zda byly přijaty a vydány v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu). Proto se Ústavní soud nejprve zabýval otázkou, zda zákon, ohledně jehož části navrhovatel namítá protiústavnost, byl přijat a schválen za podmínek uvedených v § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu.

Ze zprávy o průběhu 36. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 25. 5. 2001 Ústavní soud zjistil, že Poslanecká sněmovna uvedeného dne schválila usnesení, jímž vyslovila souhlas s návrhem poslanců Zdeňky Horníkové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona 492/2000 Sb., a některé další zákony, podle sněmovního tisku 828, ve znění schválených pozměňovacích návrhů. V hlasování pořadové číslo 491 z přítomných 171 poslanců pro hlasovalo 168 poslanců, proti nikdo.

Ze sdělení Senátu vyplývá, že návrh zákona mu byl doručen dne 28. 5. 2001 a Senátem schválen 14. 6. 2001.

Prezidentu republiky byl zákon doručen k podepsání dne 15. 6. 2001. Prezident zákon podepsal dne 26. 6. 2001. Schválený zákon byl doručen k podpisu premiérovi dne 26. 6. 2001 a vyhlášen dne 29. 6. 2001 ve Sbírce zákonů, částce 85, pod číslem 229/1001 Sb., s účinností dnem 30. 6. 2001. Je tedy prokázáno, že napadený zákon byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem.

Po tomto úvodním zjištění přistoupil Ústavní soud k posouzení obsahu napadeného ustanovení části druhé čl. II zákona č. 229/2001 Sb. z hlediska jeho souladu či rozporu s ústavním pořádkem České republiky a dospěl k závěru, že návrh je důvodný.

Navrhovatelem napadené ustanovení zní takto: „V zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 131/1982 Sb., zákona č. 94/1988 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 87/1990 Sb., zákona č. 105/1990 Sb., zákona č. 116/1990 Sb., zákona č. 87/1991 Sb., zákona č. 509/1991 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 267/1994 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb. a zákona č. 367/2000 Sb., se § 879c, 879d a 879e včetně označení hlav a nadpisů zrušují.“

Ustanovení § 879c bylo do občanského zákoníku začleněno částí pátou článkem VII (změna občanského zákoníku) zákona č. 103/2000 Sb. ze dne 4. 4. 2000 a ustanovení § 879d a 879e se do občanského zákoníku dostala jeho novelou provedenou zákonem č. 367/2000 Sb. ze dne 14. 9. 2000. Ustanovení § 879c bylo součástí občanského zákoníku od 1. 7. 2000 (tj. ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb.) do 30. 6. 2001, tj. do data účinnosti zákona č. 229/2001 Sb.

Stručně vyjádřeno, z textu občanského zákoníku byla tímto odstraněna ustanovení § 879c, 879d a 879e. Pro lepší pochopení problému se jeví jako žádoucí ocitovat přesná znění zrušených § 879c až 879e ObčZ, od kterých se problém odvíjí:

§ 879c

(1) Právo trvalého užívání pozemku podle § 70 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, zastavěného budovou nebo stavbou ve vlastnictví osoby, v jejíž prospěch bylo právo trvalého užívání zřízeno, a pozemku na něj navazujícího, jestliže takový pozemek souvisí s provozem této budovy nebo stavby, které trvá ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se mění uplynutím jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona na vlastnictví právnické osoby, v jejíž prospěch bylo toto právo zřízeno.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje obdobně i na právo výpůjčky nebo nájmu, kterými bylo nahrazeno právo trvalého užívání pozemku, pokud bylo zřízeno ve prospěch bytového družstva nebo ve prospěch toho, komu byl převeden byt nebo nebytový prostor do vlastnictví podle § 23 zákona o vlastnictví bytů.

(3) Bylo-li právo trvalého užívání zřízeno k jednomu pozemku společně více osobám, stávají se podle odstavce 1 tyto osoby spoluvlastníky se stejnými podíly.

(4) Pokud právnická osoba, v jejíž prospěch bylo toto právo zřízeno, nepožádá stát o změnu tohoto práva na vlastnictví ve lhůtě jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona, ke změně práva podle odstavce 1 nebo 2 na vlastnictví nedojde a právo trvalého užívání zaniká uplynutím lhůty jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona.

§ 879d

Osobou, v jejíž prospěch bylo právo trvalého užívání zřízeno, se pro účely § 879c rozumí i bytové družstvo občanů nebo sdružení občanů, které vzniklo anebo se považuje za

vzniklé podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, pokud na takovéto bytové družstvo, popřípadě sdružení občanů přešlo právo trvalého užívání uvedené v § 879c odst. 1.

§ 879e

Ustanovení § 879c odst. 1 se vztahuje obdobně i na právo výpůjčky nebo nájmu podle § 879c odst. 2 zřízené nejpozději do 31. prosince 2000 ve prospěch toho, komu byl převeden byt nebo nebytový prostor do vlastnictví podle § 23 zákona o vlastnictví bytů. Změna takového práva výpůjčky nebo nájmu na vlastnictví nastává dnem 1. července 2001.

Argumentace navrhovatele spočívá v tom, že ustanovení § 879c ObčZ přiznalo subjektům zde uvedeným právo žádat o přeměnu užívacího vztahu na právo vlastnické a toto právo jako již nabyté jim bylo napadeným ustanovením zákona č. 229/2001 Sb. odňato. Stalo se tak podle navrhovatele nepřipustnou formou retroaktivity, což je v rozporu s čl. 1 Ústavy.

Otázkami retroaktivity se Ústavní soud zabýval v celé řadě svých nálezů. Snad nejobsáhleji se touto problematikou zabýval v nálezu č. 63/1997 Sb. (viz výše), na jehož odůvodnění lze v této souvislosti odkázat. Ústavní soud zde mj. vyjádřil postulát, že k základním principům vymezujícím kategorii právního státu patří princip ochrany důvěry občanů v právo a s tím související princip zákazu zpětné účinnosti právních norem. Zákaz retroaktivity právních norem pro oblast práva trestního je výslovně upraven v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, jeho působení pro další odvětví práva nutno dovodit z čl. 1 Ústavy. Právní normu lze považovat za retroaktivní tehdy, jestliže stanoví právní následky pro takové skutkové podmínky, k jejichž vzniku došlo ještě před datem účinnosti této normy.

V daném případě lze za tyto skutkové podmínky považovat ty, které § 879c ObčZ stanovil pro přechod vlastnického práva k 1. 7. 2001. Nabytí vlastnického práva podle § 879c ObčZ bylo vázáno na splnění dvou podmínek (§ 879c odst. 1 a 4). První podmínkou bylo podání žádosti k příslušnému státnímu orgánu a druhou bylo uplynutí času, tj. lhůty jednoho roku ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb., tj. od 1. 7. 2000. Tato lhůta by se naplnila dne 1. 7. 2001. K tomu však nedošlo, protože splnění této druhé podmínky bylo vyloučeno částí druhou čl. II zákona č. 229/2001 Sb. vyhlášeného dne 29. 6. 2001 ve Sbírce zákonů, v částce 85, s účinností dnem 30. 6. 2001, rušící mj. i celý § 879c ObčZ. Zákonodárce tedy stihl vyloučit právní následky předvídané v § 879c ObčZ pro případ doběhnutí lhůty jednoho roku ještě před koncem této lhůty. Jednalo se o postup, který však žádnému ze subjektů, kterému svědčilo dobrodiní § 879c ObčZ, vlastnické právo neodejmul, protože k jeho vzniku nedošlo. Právo na vydání pozemku do vlastnictví, které bylo založeno ustanovením § 879c a násl. ObčZ dnem 1. 7. 2000, by vzniklo až dnem 1. 7. 2001. Zrušením uvedených ustanovení občanského zákoníku napadenou částí druhou zákona č. 229/2001 Sb. tedy vlastnické právo odňato nebylo.

Ve sporu, který řeší Okresní soud v Příbrami, bylo zjištěno, že žalobce příslušnou žádost podal. Splnil tedy první podmínku, ale nebylo mu dopřáno splnit podmínku druhou, protože zákon č. 229/2001 Sb. mu částí druhou čl. II účinnou od 30. 6. 2001 její splnění neumožnil. V tomto kontextu je nutno uzavřít, že vlastní podání žádosti podle § 879c odst. 4 ObčZ ve lhůtě zde stanovené žalobci vlastnické právo nezaložilo. Ústavní soud tedy napadené ustanovení zákona za retroaktivní nepovažuje.

Ze skutečností uvedených shora ovšem vyplývá, že v době od účinnosti zákona č. 103/2000 Sb. (tj. od 1. 7. 2000) vzniklo všem subjektům, které splňovaly podmínky § 879c, který byl uvedeným zákonem včleněn do občanského zákoníku, a postupovaly v souladu s ním, legitimní očekávání spočívající v tom, že se uplynutím jednoho roku, tj. od 1. 7. 2001, stanou vlastníky pozemků spadajících do režimu § 879c až 879e ObčZ. Zmíněný postup zákonodárce do tohoto legitimního očekávání zasáhl pouhý jeden den před uplynutím lhůty, ve

kteří by k nabytí vlastnického práva došlo. Znamená to, že subjekty, které jednaly v důvěře v podmínky státem předem stanovené, byly pouhý den před uplynutím zmíněné lhůty konfrontovány s naprosto rozdílným postupem státu.

V této souvislosti Ústavní soud odkazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku (dále též ESLP) týkající se aplikace čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Dodatkový protokol“). Podle tohoto článku „Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku, s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva. Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“.

Pojem „majetek“ obsažený v první části čl. 1 Dodatkového protokolu má autonomní rozsah, který není omezen na vlastnictví hmotného jmění a nezávisí na formální kvalifikaci vnitrostátního práva (viz rozhodnutí ESLP ve věci J. Broniowski proti Polsku z r. 2002). Může zahrnovat jak „existující majetek“, tak majetkové hodnoty včetně pohledávek, na jejichž základě stěžovatel může tvrdit, že má přinejmenším „legitimní očekávání“ (esperance légitime/legitimate expectation) dosáhnout účinného užívání vlastnického práva (viz věc Gratzinger a Gratzingerová proti České republice z r. 2002 nebo věc Zvolský a Zvolská proti České republice z r. 2001).

Předmětem ochrany podle zmíněného článku je tedy nejen nabytý, tj. existující majetek, ale také legitimní očekávání nabytí takového majetku. Je nesporné, že v takovémto legitimním očekávání byly všechny subjekty řídicí se režimem § 879c ObčZ až do 30. 6. 2001. K nabytí majetku nedošlo jen v důsledku svévolného postupu zákonodárce, který změnil pravidla den před uplynutím zmíněné jednorocní lhůty.

Zde se jeví užitečné poukázat na specifika vývoje vlastnického práva k pozemkům v bývalém Československu po roce 1948. Stát ve snaze dosáhnout zespolečnění půdy postupně vytvářel různé „užívací instituty“ k pozemkům, které měly vytěsnit soukromé vlastnictví, ideologicky považované za historicky překonané. U pozemků ve vlastnictví státu byly těmito užívacími instituty zejména „prozatímní správa národního majetku“, „právo hospodaření s národním majetkem“, označované také jako „správa národního majetku“, „právo trvalého užívání nemovitého národního majetku“ či „právo osobního užívání pozemku“.

Prozatímní správa národního majetku se řídila vyhláškou č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů. Právo hospodaření s národním majetkem či jeho správu upravovala ustanovení § 63 a násl. zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, a prováděcí vyhláška k tomuto zákonu č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.

Právo trvalého užívání nemovitého národního majetku upravoval rovněž hospodářský zákoník v § 70 odst. 1, podle kterého mohly být části národního majetku bezplatně odevzdány do trvalého užívání jiným organizacím než státním, zejména družstevním nebo občanským sdružením. Právo osobního užívání pozemků bylo upraveno v § 198 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., tj. ObčZ.

Přesto, že se tyto instituty nazývaly užívacími, v podstatě se jednalo o instituty odpovídající vlastnickému právu či vlastnické právo nahrazující. To platí zejména o „právu trvalého užívání nemovitého národního majetku“ a o „právu osobního užívání pozemku“. Toho si byl vědom i zákonodárce, protože jedním z jeho prvních kroků při obnově klasických vlastnických institutů byla novelizace občanského zákoníku provedená zákonem č. 509/1991 Sb., jíž dosavadní právo osobního užívání pozemku bylo transformováno na vlastnictví fyzické osoby (§ 872 ObčZ).

V oblasti práva trvalého užívání nemovitého národního majetku podle § 70 hospodářského zákoníku byl vývoj poněkud složitější a trval podstatně déle. Ohledně tohoto majetku

stanovil § 876 odst. 1 ObčZ, který přinesla rovněž jeho novela provedená zákonem č. 509/1991 Sb., že vztahy trvalého užívání podle § 70 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, se posuzují podle dosavadních předpisů až do doby vydání zvláštního zákona.

I zde zákonodárce přinesl možnost transformace tohoto práva na právo vlastnické zákonem č. 103/2000 Sb. v části páté, již změnil občanský zákoník tím, že do něj včlenil i ustanovení § 879c. K dalšímu upřesnění pak přispěl zákon č. 367/2000 Sb., který včlenil do občanského zákoníku dvě nová ustanovení, tj. § 879d a 879e, s účinností od 1. 1. 2001.

Jak už bylo výše konstatováno, právo na vydání pozemku do vlastnictví, které bylo založeno ustanovením § 879c a násl. ObčZ, by vzniklo až od 1. 7. 2001. Zrušením uvedených ustanovení občanského zákoníku napadenou částí druhou zákona č. 229/2001 Sb. vlastnické právo odňato nebylo, o zbavení majetku se tedy nejednalo. Na druhé straně subjekty, kterým svědčilo dobrodiní § 879c ObčZ, žily až do 30. 6. 2001 v legitimním očekávání, že se následující den stanou bezúplatně vlastníky dotčených pozemků. Toto očekávání bylo tedy reálné, zcela legitimní a velmi silné, což mj. podporuje i výše uvedený přehled o transformaci některých užívacích vztahů k pozemkům na vztahy vlastnické.

Na základě shora uvedených úvah Ústavní soud uzavírá, že zmíněný postup zákonodárce byl zásahem do legitimního očekávání shora uvedených subjektů ve smyslu čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Za této podmínky, tj. došlo-li k zásahu, je nutno zkoumat, zdali byl tento zásah podmíněn existencí veřejného zájmu. Jakékoli zasahování do užívání práva nebo svobody přiznaných Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod musí totiž sledovat legitimní cíl. Princip spravedlivé rovnováhy, který je čl. 1 Dodatkového protokolu vlastní, předpokládá existenci obecného zájmu (viz věc *Beyler proti Itálii* z r. 2000).

Podle vyjádření Poslanecké sněmovny bylo cílem přijetí zákona č. 229/2001 Sb. odstranit výkladové problémy, které se v praxi vyskytovaly při aplikaci § 879c ObčZ. Jednalo se zejména o otázky, zda do vlastnictví přejde pozemek tak, jak je evidován pod parcelním číslem v katastru nemovitostí, či o nejasnosti u pozemků, k nimž 1. 1. 2001 vzniklo právo věcného břemene podle § 21 odst. 5 a 7 zákona o vlastnictví bytů. Rovněž se jednalo o zvýhodnění některých subjektů v rámci skupiny právnických osob, které k 1. 7. 2000 užívaly pozemky ve vlastnictví státu, a nesrovnalosti spočívající v nevyhloučení přechodu vlastnictví k celému pozemku, ačkoli s provozem stavby souvisí např. jen velmi malá část. V průběhu zmíněné roční lhůty si zákonodárce uvědomil některé problémy spojené s převodem pozemků podle § 879c ObčZ a celé řešení problematiky transformace pozemků v trvalém užívání právnickými osobami včlenil do zákona o majetku České republiky jeho novelou provedenou zákonem č. 229/2001 Sb. To také vyplývá z důvodové zprávy k části druhé (změna občanského zákoníku) zákona č. 229/2001 Sb., podle níž bylo cílem dosavadní úpravu, jejíž účinky nastanou až dnem 1. 7. 2001, zrušit a bezplatný převod pozemků řešit komplexně v novele zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 229/2001 Sb. však „komplexně bezplatný převod pozemků“ řešil tak, že jedné skupině vybraných subjektů bezúplatně získání pozemků umožnil, jiným skupinám toto získání podstatně ztížil. Tento zákon je podle svého označení novelou zákona o majetku České republiky č. 219/2000 Sb. Ve skutečnosti upravuje především získávání pozemků z vlastnictví státu do vlastnictví bytových družstev, vlastníků rodinných domů, vlastníků bytů, garáží a nebytových prostor v domech, stojí-li tyto objekty na státních pozemcích.

Zatímco ustanovení § 879c ObčZ umožňovalo nabytí vlastnického práva všem nestátním právnickým osobám, které měly státní pozemky v trvalém užívání podle § 70 hospodářského zákoníku, zákonem č. 229/2001 Sb. bylo toto nabytí zachováno jen subjektům uvedeným v předchozím odstavci shora. Zbývající subjekty, tj. zejména spotřební či výrobní družstva a občanská sdružení, zrušením § 879c ObčZ tuto možnost ztratily a jejich právní posta-

vení ve vztahu k jimi užívaným pozemkům bylo značně oslabeno. Zatímco za účinnosti § 879c byly všechny subjekty užívající pozemky v režimu § 70 hospodářského zákoníku v rovném postavení, změna, kterou přinesl zákon č. 229/2001 Sb., způsobila jejich zásadní nerovnost.

Zákon č. 229/2001 Sb. totiž v části čtvrté (přechodná ustanovení) v čl. IV bodu 1 a 2 stanovil, že dosavadní vztahy trvalého užívání podle § 70 hospodářského zákoníku, které se nezměnily na výpůjčku podle § 59 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na výpůjčku na dobu určitou v trvání do 1. 1. 2004 včetně.

Tato výpůjčka je sice podle úpravy smlouvy o výpůjčce v § 659 a násl. ObčZ bezplatná, ale jen na časově vymezenou dobu, tj. do 1. 1. 2004, jak uvedeno shora. Možnost získat pozemek bezplatně do vlastnictví mají tyto subjekty postupem podle § 59 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., ale jen tehdy, pokud budou splněny podmínky § 22 odst. 2 téhož zákona, podle kterého bezúplatně lze převést věc pouze ve veřejném zájmu nebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní předpis.

Přijetím zákona č. 229/2001 Sb. se tedy podstatně zhoršilo postavení subjektů nacházejících se v legitimním očekávání podle § 879c ObčZ, jak poukázáno shora. Nejenže vlastnické právo nezískaly, ale z režimu trvalého užívání se dostaly do režimu dočasné výpůjčky a možnost bezúplatného získání pozemku se jim podstatně ztížila tím, že je vázána zejména na veřejný zájem, který však není dostatečně definován.

Z konstantní judikatury Ústavního soudu sice vyplývá, že je věcí státu, aby rozhodl, že jedné skupině poskytne méně výhod než jiné, nesmí však postupovat libovolně a z jeho rozhodnutí musí vyplývat, že tak činí ve veřejném zájmu, a nikoli např. proto, aby zakryl nedostatky ve správě věcí veřejných (viz náleze ze dne 1. 12. 1999 sp. zn. Pl. ÚS 17/99, vyhlášený pod č. 3/2000 Sb. a uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, svazek 16, náleze č. 174). Nakonec i samo vyjádření Poslanecké sněmovny potvrzuje, že cílem novely bylo mj. řešení výkladových problémů souvisejících s budoucí aplikací § 879c ObčZ, přijatého tehdy před necelým rokem.

Napadená novela tedy změnila rovnost dotčených subjektů, která trvala až do 30. 6. 2001, v nerovnost mezi jednotlivými skupinami těchto subjektů. Tato nerovnost neodpovídá podle závěru Ústavního soudu žádnému veřejnému zájmu. Zájem na zvýhodnění jedné skupiny subjektů a současné znevýhodnění skupiny druhé za situace, kdy všechny subjekty stály na stejné startovací čáře stanovené ustanovením § 879c ObčZ, takovýmto veřejným zájmem být nemůže. Takto zaváděnou nerovnost, o níž nelze konstatovat, že by odpovídala veřejnému zájmu, hodnotí Ústavní soud jako porušení čl. 1 Listiny základních práv a svobod, vyjadřujícího zásadu rovnosti v právech.

Ve věci Beyler proti Itálii z r. 2000 ESLP u zasahování do práva na pokojné užívání majetku podle čl. 1 Dodatkového protokolu mj. vyslovil, že »Aby bylo slučitelné se všeobecnou normou uvedenou v první větě čl. 1, musí takové zasahování zajistit „spravedlivou rovnováhu“ mezi požadavky obecného zájmu společenství a imperativy ochrany základních práv jednotlivce. Navíc nutnost posoudit otázky spravedlivé rovnováhy nastupuje pouze tehdy, když se ukáže, že inkriminované zasahování respektovalo princip zákonnosti a nebylo svévolné.«.

V téže věci ESLP připomněl, že zákonnost představuje základní podmínku slučitelnosti opatření, kterým dochází k zasahování, s čl. 1 Dodatkového protokolu. Ten totiž požaduje, aby zasahování státního orgánu do práva na užívání majetku bylo zákonné. Princip zákonnosti také znamená existenci dostatečně přístupných, přesných a předvídatelných norem vnitrostátního práva (viz věc Heinrich proti Francii z r. 1994).

Ve světle shora uvedených principů, jimiž se řídí judikatura ESLP, dospěl Ústavní soud k přesvědčení, že ustanovení zákona č. 229/2001 Sb., která jsou navržena ke zrušení, neodpovídají shora uvedeným kritériím zákonnosti, zejména principu předvídatelnosti. Zasah

zákonodárce vykazuje silné znaky svévole. Takový postup narušuje důvěru v právo, která je jedním ze základních atributů právního státu. Postup zákonodárce neodpovídal základním principům právního státu, mezi které patří zásada předvídatelnosti zákona, jeho srozumitelnosti a zásada jeho vnitřní bezrozpornosti.

Podle závěru Ústavního soudu tedy došlo shora popsáním postupem zákonodárce k porušení čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Dotčené subjekty totiž v souladu s právní úpravou zakotvenou v § 879c ObčZ od 1. 7. 2000 až do 30. 6. 2001 předpokládaly, že jim nazítří, tj. 1. 7. 2001, vznikne vlastnické právo k pozemkům, které až dosud trvale užívaly. Den před uplynutím zmíněné roční doby však novela zákona přinesla zcela odlišné řešení, jak poukázáno shora.

Novela občanského zákoníku provedená částí druhou čl. II zákona č. 229/2001 Sb., jak je popsáno shora, porušila rovněž jeden ze základních principů právního státu, a to princip právní jistoty a důvěry v právo, jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 Ústavy. Tím, že zákonodárce změnil pravidla prakticky den před uplynutím lhůty stanovené pro nabytí práva, rezignoval na svou morální povinnost jít příkladem v respektování práva.

Po zvážení všech uvedených důvodů Ústavní soud návrhu vyhověl a napadené zákonné ustanovení zrušil podle § 70 odst. 1 zákona o Ústavním soudu pro rozpor s čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, s čl. 1 odst. 1 Ústavy a s čl. 1 Listiny základních práv a svobod.

V řízení o kontrole norem vystupuje Ústavní soud jako tzv. negativní zákonodárce, oprávněný v případě vyhovění návrhu napadený právní předpis toliko derogovat (viz náleze ze dne 12. 2. 2002 sp. zn. Pl. ÚS 21/01, vyhlášený pod č. 95/2002 Sb. a uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, svazek 25, náleze č. 14). Proto také zrušením napadeného předpisu může dojít výhradně k jeho „vyřazení“ z právního řádu České republiky, a nikoliv k faktickému konstitování nové úpravy formou „ožívání“ předpisu již dříve zrušeného.

V konkrétním případě se ovšem jedná o zrušení derogačního ustanovení zákona č. 229/2001 Sb. V této souvislosti Ústavní soud poukazuje na svůj náleze ze dne 30. 11. 1994 sp. zn. Pl. ÚS 5/94, vyhlášený pod č. 8/1995 Sb. a uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, svazek 2, náleze č. 59. V uvedeném nálezu Ústavní soud zrušil bod 198 zákona č. 292/1993 Sb., kterým byl změněn a doplněn zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Bod 198 uvedeného zákona vypustil z trestního řádu ustanovení § 324, který upravoval rozhodování o změně způsobu výkonu trestu. Zmíněná derogace derogačního ustanovení bodu 198 zákona č. 292/1993 Sb. měla za následek „rehabilitaci“ ustanovení § 324 trestního řádu, které je jeho součástí až do těchto dnů. Lze tedy přisvědčit názoru navrhovatele, že zrušením části druhé čl. II zákona č. 229/2001 Sb. se obnoví stav založený ustanoveními § 879c, 879d a 879e ObčZ.

Tato skutečnost by ovšem měla za následek vznik značné právní nejistoty nejenom v právech subjektů, na které se vztahoval režim § 879c až 879e ObčZ, ale i u práv třetích osob. Proto Ústavní soud odložil účinnost zrušení napadeného ustanovení zákona č. 229/2001 Sb. do 31. prosince 2004, aby tak poskytl Parlamentu České republiky dostatečně dlouhou dobu k přijetí přiměřené právní úpravy.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Rychetský v. r.

279**SDĚLENÍ****Ministerstva vnitra**

ze dne 21. dubna 2004

o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí

Ministr vnitra podle § 58 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhlašuje na den 4. září 2004 nové volby do zastupitelstev obcí:

obec	kraj	okres
HRADEŠÍN	Středočeský	Kolín
VŠESTUDY	Středočeský	Mělník

Ministr:

Mgr. Gross v. r.

SDĚLENÍ**Ministerstva vnitra**

**o opravě tiskové chyby v nařízení vlády č. 224/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění
společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení
náhrady předem pro zemědělské produkty**

Místo označení „§ 8“ nad nadpisem Účinnost má
správně být označení „§ 6“.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Opava:** FERRAM, a. s., prodejna KNIHA Mezi trhy 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollárova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Gřeš, Markova 34; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHOO – i – centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoan, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.